

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld.; za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 75.

V Ljubljani, v soboto 3. aprila 1886.

Letnik XIV.

Državni zbor.

Z Dunaja, 2. aprila.

Staro-katoliki.

Omenjal sem strastnega govora, s katerim je c. k. profesor Bendel (primerniški bi se mu moralo reči Bengel) včeraj zagovarjal stare-katolike in napadal katoliško cerkev. Odkar so prišli Knotzi in Pickerti v zbor se ni čuditi, da so se pričeli napadi na cerkev in na duhovščino, katerih so se liberalci v pretekli dobi z nekako posebno skrbljivostjo ogibali, čuditi pa se je, da ti napadi prihajajo od mož, katerim je izročena odgoja naše mladine, da c. k. profesor tako zaničljivo govori od papeža in cerkvenih redov, da v državnem zboru smeši spoved in verske resnice. Koliko škodo napravi tak brezvesten človek med neskušeno mladino, ako v šoli uči take nauke in načela, kakor je včeraj razodeval v zbornici. Vsak vesten oče bo prav dal poslancu, ki je po Bendelnovem govoru rekel, da naj njegovi otroci raje postanejo pastirji, kakor da bi jih moral v šolo pošiljati k takim učiteljem kakor je ta Bengel!

Precej včeraj se je za njim k stvarnemu popravku oglašil dekan Fischer, kazavši, da katoliška cerkev nikdar ni učila, ne uči in ne bo učila, da se sme drugovercu nasproti prelomiti prisega. In ko je Bendel vmes klical, da tega ni očitel cerkvi ampak jezuitom, dostavil je Fischer, da tudi jezuiti tega načela niso zagovarjali.

Ko je bila dovršena razprava o vseučiliščih, o katerih so govorili še Wildauer, Kaizl, Türk in Engel, oglašil se je še kanonik Špelina in je zavračal Bendelnovo trditev, kakor da bi bila resnica o neizmotljivosti papeža nov nauk, ter omenjal nekterih izrekov sveto-pisemskih, ki dokazujejo to versko resnico, ki jo mora vsakdo verovati, ki hoče katolik biti. Sturm je segel Špelinu v besedo: Tedaj kardinala Rauscher in Schwarzenberg nista bila katoličana! Bila sta katoličana, odgovoril je Špelina, in sta le mislila, da ni primerno sedaj razglasiti te verske resnice, neizmotljivost samo sta pa verovala in jo vernim razkladala in pozneje sprevidela tudi njeno potrebo. Bendel je rekel, da so staro-katoliki tudi katoličani; želel bi, rekel je Špelina, da bi se zopet zjedini in se povrnil k cerkvi, ali ako to hočejo, morajo verovati tudi neizmotljivost papeževo.

V današnji seji se je pa zoper Bendelna oglašil še profesor cerkvene zgodovine, poljski poslanec Chotkovski in je zavračal njegove trditve. Pa predsedniku se je zdelo, da to niso stvarni popravki, ampak obširni odgovori na včerajšnji govor, zato mu je hotel besedo prestrčiti. Chotkovski je vsled tega samo omenjal, da si govornik v začetku in na koncu svojega govora sam nasprotuje, ker enkrat trdi, da so katoličani, v drugič pa pravi, da s katoliško vero nimajo nič opraviti, in da staro-katoliki niso nič drugega, kakor privrženci vere, ki jo je Luter učil.

Danes se je pričela razprava o srednjih šolah, pri katerih je cela vrsta govornikov. Prvi je govoril za nemški „Schulverein“ poslanec Kraus, drugi je govoril minister, in sedaj govori Kovalski.

Danes bil je poslanec Raič bolnega ogležen; lotila se ga je vročinska bolezen. Kakor sem poročal, leži v splošnji bolnišnici, kjer je dobro preskrbljen.

Od danes naprej bodo tudi večerne seje, da bi prej dovršili državni proračun. Pred veliko nočjo ima priti na vrsto še predlog o črni vojski in pred-

log o odpisovanju zemljišnega davka; 16. ali 17. t. m. se prično velikonočne počitnice, ki bodo trajale do 4. ali 9. maja. Konec zborovanja bo še le meseca junija.

Govor

naučnega ministra pl. Gautscha v poslaniški zbornici dne 29. marca t. l.

Visoka zbornica! Če tudi sem bil namenjen še le pozneje poprijeti za besedo, vendar ne morem drugače, kakor da predgovorniku (dr. Fussu) takoj odgovorim. To bom storil, ker spoštovani g. predgovornik ni le govoril kot poslanec nasproti naučnemu ministru, temveč, ker je meni kot zastopnik učiteljstva — in to je večkrat poudarjal — marsikaj očital, kar naj ob enem z ministrovimi besedami vred pride med svet, med avstrijsko učiteljstvo! (Dobro! dobro! na desni.) Gosp. poslanec je na učiteljstvo iz tega mesta napravil poziv, kteremu bi se jaz kot načelnik vse drugače po robu postavil, če bi se ta poziv ne bil ravno iz tega mesta glasil. (Dobro! na desni.) Avstrijsko učiteljstvo naj bode volilo med odloki svojega odgovornega naučnega načelnika in med tem, kar ji svetuje poziv nedotakljivega poslanca. (Živahna pohvala na desni. Ugovor na levi.) Avstrijsko učiteljstvo bode volilo in prav nič ne dvomim, kako bode volilo. (Na levi nemir — na desni klici: Mir!) Gospoda, vaši opozori me ne spravijo iz koncepta (me ne bodo zmotili), kajti kakor videti, ga niti nimam ne! (Poslanec dr. Heilsberg: Na oni strani so kričali!) Moja opazka veljala je vsem gospodom.

Predmet, zaradi kterega je g. poslanec ravno tako dovtipno, kakor oistro sedanjega naučnega načelnika v roke vzel, je odlok, kterega sem kmalo po mojem nastopu izdal deželnim šolskim svetom in se dotika vredovanja (osnaževanja) dijaških bibliotek.

Kaj pa je v tistem odloku? Ondi stoji pisano, da se ne sme nobena knjiga, ki je v domoljubnem, verskem ali npravnem oziru spodtikljiva, nahajati v dijaških knjižnicah, v tej vrsti so namreč lastnosti ondi našete, ne pa, kakor se jih je gosp. poslancu naštetu ljubilo. Gosp. poslanec je sam povedal, da so moji predniki mnogo odlokov v tem smislu izdali, ki so bili pa vsi brez uspeha. Nikdo jih ni napadal tistih odlokov, moj je pa komaj zagledal beli dan in že je zagnal svoje valove ne le med učiteljstvom, temveč je bil celó povod, da je član učiteljstva danes tukaj na tak način govoril. Kaj je temu vzrok? Ali je res pravi vzrok v omenjenih treh besedah (domoljubno, versko in npravno). Ali je kje učitelj, ki bi si mogel misliti, da bi bile knjige za dijaške knjižnice sposobne, ktere so proti domoljubji, veri in npravnosti? Jaz mislim, da ga ni!

Pravi vzrok tej razburjenosti bode pač iskati v tem, ker od novega naučnega ministra pričakujejo, da bode znal za to skrbeti, da njegovi odloki ne bodo le samo na papirji ostali, temveč da se bo po avstrijskih šolah tudi to spolnovalo, kar naučni minister veleva! (Dobro! na desni.)

V tem smislu usojam si tudi odgovarjati na to, kar so ljudje govorili o silnem razburjenju, ktero je po nekterih učiteljskih krogih nastalo zaradi neke odbite prošnje, kar se je — naravnost vam po-

vem, prav na moj poseben ukaz zgodilo. Ta odklon se je namreč glasil, da me ni volja, za sedaj pregledavanja knjig olajšati.

Poslužil sem se pri tem službene poti deželnih šolskih gospod.

Oprostite me, jaz sem veliko preveč birokrat — kar se vam bo morda smešno zdelo — da bi gg. učiteljem neposredno dopisoval. (Poslanec Fiegl: Saj je bilo društvo!) Ali se vam deželni šolski svet res tako malo vreden zdi, da se čutite razžaljene, ako učiteljem gospod, ktero je sam presviti cesar imenoval in poleg ktere sedé tudi samoupravne osebe, objavi ministrovo voljo. Tega vendar ne morem verjeti in povem Vam, da mi bo še večkrat priložnost z gg. učitelji po potu deželnih šolskih svetov dopisovati si. (Dobro! na desni.)

Govorilo se je tudi, da sem s tem odlokom nastavl učiteljem past. Naravnost Vam povem, da se mi to tako čudno zdi, da bi bil jaz kot zastopnik naučnega področja, kteremu je zaupana izgoja mladine, učiteljem njenim pastí nastavljal, da Vam ne morem na to niti odgovoriti ne; in vendar si ne morem misliti, da bi gospod predgovornik ne bil vedel, kaj je s tem reči hotel. Na vsak način je pa jako čudno izražati se, in misliti si, da naučni minister nima družega dela, kakor učiteljem pastí nastavljati! (Veselosť in odobravanje na desni.)

Meni tega ni potrebno, kajti poznam postave in poznam svoje pravice. Obojih se bom zvesto držal ter jih pred visoko zbornico vedno naravnost zastopal.

Pasti pa sploh ne nastavljam nikdar. (Dobro! na desni.) Gospod poslanec opozoril nas je pa še na nekaj družega. Rekel je, da se mora prav odločno izraziti, da se je tisti odlok porodil vsled direktnega ali indirektnega vpliva, kterega bi morda ne bilo težko dokazati. To je le trditev, in njej nasproti možbeseda, da ni bilo od nobene strani takega vpliva. Odlok sem izdal sam od sebe, ter so ga moji uradniki po mojih določbah izdelali. Jaz ne potrebujem prav nobenega vpliva, naj si že bo od ktere-koli strani, ravno tako sem nepristopen sili, in naj bi taista prišla od ktere-koli strani. (Dobro! dobro! na desni.) Najmanj bi se pa taka nasilstva mogla pobahati s kakim vspehom. Kaj da imam storiti, mi je jasno pred očmi in naj se moji odloki v tej visoki zbornici še tako odločno kritizujejo in smešijo, spremenili se zaradi tega prav nič ne bodo, da bi se ne izvrševali. (Dobro! na desni.)

Kedar bo prvi maj v deželi, tisti prvi maj, ko bode morala biti dovršena revizija dijaških knjižnic, tedaj bodem videl, koliko da je ta ali ona šola na tem polji storila in potem bom vedel, kaj mi je storiti. Da bi pa jaz že januarja meseca rekel, da je zato časa dovolj do avgusta ali septembra, za to pa res nimam niti vzroka, niti veselja. Gospodje, ki so od mene kako nalogo dobili, morajo tisto nalogo po svoji vesti, kakor jo najbolj znajo, rešiti. Kedar bode obrok tukaj, do kterega je bila naloga dana, vprašal bom gospode, kako da so jo izvršili in jaz bom na to presodil, ali bi bilo umestno obrok podaljšati morda zaradi obilnih knjig, ali pa iz takega družega vzroka. Tako mislim postopati.

Sicer bi pa še nekaj rad vprašal. Kako pa je to, da je učiteljstvo kar h krati tako silno preobloženo s tem delom? Meni se vendar dozdeva, in

v nost Vam povem, da sem do sedaj to prav za trdno verjel, da so gospodom učiteljem knjige v dijaških knjižnicah, ktere dijakom brat dajo, že vse znane, ker so jih sami že prebrali (Veselosť na desni.), ter da bi ravno vsled tega danes že mnogokrat zadostovalo pogledati le naslov kake knjige, da jo dotični lahko podpiše in odgovornost za njo prevzame.

Jaz sem imel tudi pri izgoji mladine opraviti, ter sem imel tudi knjižnico, za ktero sem se pa vestno briga in povem Vam, da nisem nikdar dovolil, kaj bi dal mladini v roke. Ali veste po čem sem se ravnal? Nikdar nisem bil tesnosrčen, pač pa vedno vesten! In če Vi, gospoda moja, celo kopico knjig tukaj navajate, ki se Vam ne zdé sposobne za mladost, kakor postavim „Heredität der Kleinen“, se popolnoma z Vami vjemam. Nekaj pa je gospod poslanec vendar-le pozabil omeniti, to namreč, da je tudi že ravno zaradi „Heredität der Kleinen“ že izšel ukaz deželnim šolskim oblastnikom. Dalje vprašam, kako li zamore učitelj ali katehet mladini knjige brat dajati, ki niso za njo, da bi se za to ne briga ob enem ravnatelj šole?

To se meni vsaj jako čudno zdi. Zato bom pa zahteval, da so mi učitelji, ravno ker so izgojevatelji mladine, za knjigo, ktera pride od ktere-koli strani dijakom v roke, odgovorni.

V tem smislu — usojam se opomniti na nekaj, o čemur je bilo že pred nekaterimi dnevi tukaj govorjenje — kvari se pri nas tudi dušna hrana! Gospod poslanec je posebno omenjal slučaj, ki se je v budgetnem odseku prav do dobrega premlatil, prepoved knjige namreč, ki se ji pravi: „Die grossen Schlachttage der deutschen Nation“. On je bil sicer zadovoljen z pojasnilom, ki sem mu ga dal zaradi besedice „unauffällig“, čudno se mu je pa zdelo, da bi bila omenjena knjiga vsem nemškimi dijakom po Avstriji prepovedana, ker je prenapetega mladiča zapeljala, da je rabil izraze, zaradi kterih je imel s sodnijo opraviti.

Gospod poslanec je menda pozabil, da imamo cele skladownice knjig, da, prav z veseljem Vam priznam, da celo književnost, ktera se edino pečá z velikimi junaškimi deli Nemcev leta 1870, in da, če tudi ta mala knjižica zgine iz dijaških knjižnic, bode še vendar zadosti knjig ostalo, kjer se bo mladina lahko učila nemško hrabrost spoznavati.

Tem knjigam se do neke gotove meje ne bom nikdar upiral, do gotove meje sem rekel, ktera se mora okoli naših šol potegniti in ktere si jaz vse drugače predstavljam, kakor pa spoštovani gospod predgovornik, ki je o prosti nemški šoli govoril.

Gospoda! pri nas poznamo le eno šolo in ta je avstrijska šola. (Dobro! na desni.) Gospoda moja! Jaz sem prepričan, da mora šola v Avstriji tako vravnana biti, da je vsakemu državljanu enako pristopna.

Toraj jaz šolo samo v tem smislu poznam, in če bi imel oblast predrugačiti jo, bi je vendar nikdar tako ne preobrazil, kakor si jo gosp. Opavski poslanec želi. Temveč pa mislim, da se mora šola trdno držati načela, da se v svojem temelju nikdar ne prevrže po željah te ali one politične stranke, najmanj pa v smislu, kakor smo ga danes slišali omenjati. (Dobro! dobro! na desni.)

Avstrijska šola, kakor si jo jaz predočujem, nima le naloge med širšimi narodnostmi omiko in izgojo razširjati, nima le naloge za to skrbeti, da si ondi vsa izmed mnogoterih narodnosti, ki tu prebivajo, razvija in goji svojo narodnost in vsled tega tudi poduk v maternem jeziku dobiva. (Dobro! na desni.) Ne, gospoda moja, avstrijska šola ima tudi še nalog, sveti nalog, domoljubni čut pri mladini buditi (Dobro! na desni.), tisto avstrijsko domoljubje namreč, po kterem so se do sedaj še vsaka naše narodnosti v veselih, kakor tudi žalostnih dneh vedno sijajno odlikovale. (Dobro! dobro! na desni.)

Gospoda moja! V senatski dvorani na Dunajskem vseučilišču zapisana je prislovica, ki je kakor „mane, tekel, fares“ vsem tistim, kterim je izročena izgoja mladine: „Vita e lampada tradunt“. Da, to so Vam v resnici svetilnice življenja in baklje znanosti, ki jih mladost v šoli iz rok svojih učiteljev sprejema. O, naj bi se te svetilke vedno jasno žarile v ljubljani naši Avstriji; one pa naj ne razsvetljujejo le duhá, temveč naj ob enem ogrevajo tudi srca, da bomo dosegli smoter poduka in izgoje, po kterem bomo ostali dobri Avstrijci (Dobro! dobro! na desni.), podučeni, pridni in pošteni ljudje! (Ži-

vahna pohvala in ploskanje na desni. — Govorniku ministri in mnogi poslanci čestitajo.)

Kedar ljudje zdihjajo!

Kar se je te dni iz Belgije slišalo o delavskih nemirih, predramilo je Evropo in nam pokazalo, kake nevarnosti so v „delavskem vprašanji“; kako strahovito divjá zadržana nejevolja, posebno pa, ako kdo ogenj, ki pod žrjavico tli, razkopava in razpihuje.

Kar se je v Belgiji zgodilo, tega niso več učinili delavci, ki delo ustavijo, da večjo plačo dobé, to je bila tropa anarhistov, ki s premisljivim končujo. 25. marca so delavci ustavili delo v rudniku pri Fleurus (tudi Fleury, okraj Henegau, 4000 prebivalcev), šli so potem v Châtelineau (mesto 6000 prebivalcev s premogovimi rudniki). Châtelet (7500 prebivalcev ima tovarne za nože in žblje) in Gilly (kraj z 2000 prebivalci; kanton Gilly ima 20.000 prebivalcev in veliko obrt). Tam so pestili in strahovali delavce, da so tudi le-ti delo ustavili. Po skladiščih in delavnicah so mnogo razbili, tako, da ni bilo mogoče drug dan dela začeti.

26. marca ob 6. uri zjutraj šli so kujajoči, ki so narastli do 1000 mož, vsi oboroženi s pikoni, sekirami, lopatami in železnimi drogi, nekteri tudi z revolverji v Montigny-le-Tilleul, (mesto, ki šteje 3000 prebivalcev ima premogove rudnike). Marchienne au Pont (11.000 prebivalcev, premogove rudnike in fužine), v Couillet (kraj ima 1100 prebivalcev, plavže in fužine) in v tovarne tam okoli, pustošili so in so tudi tam prisilili delavce, da so potegnili ž njimi. Po rudnikih so delavci komaj iz jam prišli, ker razsajalci so žugali vrvi porezati. Z žganjem so si delali pogum. Proti 9. uri so šle trume, ki so se sedaj narastle do 3000 v Charleroi (to mesto ima 17.000 prebivalcev, je glavno mesto okrožja, kjer je 60 premogovih rudnikov, 14 plavžev, 40 livaren in drugih tovarn.) Tam so pobijali okna, plenili po prodajalnicah in so protili, da hočejo mesto zažgati. Meščanska straža, naglo skupaj sklicana, je zapodila razsajalce.

Ker niso pričakovali upora, zapustili so mesto in so šli tulé in razsajaje v Lodelinsart (5800 prebivalcev), to je bilo proti poludnevu. Na poti tje so pri mnogih hišah okna razbili in opustošili, kar so dosegli. Tako so prišli k g. Dorlodotu, kteri izdeluje steklo za okna. Zaprli so jim vrata. To jih je razkačilo. Razbili so vrata, razdrobili steklenino, kolikor so jo dosegli in šli so potem proti pečnici. Ta je popolnoma nova in je stala 500.000 frankov. Poškodovali so jo, da ni več za rabo. Potem so šli v pisarno in so bukve razmetali, opravo razbili. Ko so tu delo dovršili šli so naprej in peli „marselaiso“. Med potjo so steklarne Mondron pustošili in tam naredili škode za 250.000 frankov.

Počasi se je privarila reka v Jumet (20.000 prebivalcev; tukaj so premogovi rudniki). Tu so začeli razsajati prav do dobrega. Prvo so se lotili založništva „Verreries nationales“, kjer so steklarne. Vrata so bila odprta, a to jih ni utolažilo. Uradniki so stopili med ljudi in so jih hoteli vtešiti. — Niso se zmenili za uradnike, in uradnik Leonhard Beysens je dobil po glavi z železnim drogom. Potokli so tukaj vse, kar so dosegli. Pisarno in stanovanje ravnatelja so popolnoma oplenili. Škode so naredili za jeden milijon frankov. Razdejali so vse steklarne.

Med tem je prišla četrta ura. Naenkrat zakričé: Hajd, idimo proti Bandouxu. Bandoux je prvi tovarnar za steklo, on ima dvoje kadunjastih peči (Wanneöfen), ki toliko izdelujejo kakor dvajset navadnih peči. Njegova tovarna je kakor malo mesto, eno uro se potrebuje, da se obhodi. Njegovo stanovanje je bilo poleg velike steklarne. Gosp. Bandoux je komaj odtegnil pete, kar se druhal privaril, njega ljudstvo najbolj sovraži. Tukaj so razbili vse: peči, skladišča, pisarne. Poslednjič so pa vse zažgali. — Videti ogenj, so začeli še huje divjati. Šli so v grad, bogato hišno opravo so na dvorišče pometali in ž njo ogenj napravili. Šli so potem po vozove in konje z verigami privezali in zažgali so ves kup. Spraznili so klet, kjer je bilo baje 3000 steklenic, te so razdelili in spraznili. Zažgali so potem grad. Ko je že plamen švigal po vsem poslopji, razsajali so še po gradu, vendar ogenj jih je posilil, mnogo jih je zgorelo v gradu. Požarna straža je prišla gasiti, a odgnali so jih. Gorelo je od 5. ure zjutraj do 10. ure zvečer, vse na okoli je bilo razdejano. Kaj pa vojaki? — Dva polka sta bila v okolici, a nista mogla biti povsod. Ob 5. uri je prišla četa ulancev,

a kaj je opravilo 30 mož proti toliko tisočev. — Imeli so štiri ranjence in eno uro daleč so jih podili skamnjem. — Škode imajo: Bandeaux 3.000.000; „Verreries Nationales“ 1.000.000, Dorlodot 600.000; druga podvzeta 5.000.000 frankov; skupaj toraj 9.600.000 frankov. To škodo je napravilo 6000 ljudi v 12 urah v okrožji Charleroi.

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. aprila.

Notranje dežele.

Član XIX. temeljnih postav Chlumetzky et consortes smatrajo menda za nekako glumaško vrečo, iz ktere se vse dobi, kar človek le poželi. Nemščino za državni jezik si ravno tako iz nje hočejo izviti, kakor nam nemcem vse pravice kar odkraja na ravno tej podlagi pobrati in vničiti želé. Do sedaj so vedno trdili, da nam smejo svojo nemščino vsilovati ravno na podlagi člana XIX. temeljnih postav; pred nekaj dnevi jo je pa vendar-le Chlumetzky v državnem zboru zavezil in je sam priznal, če tudi nehoté, veljavo člana XIX., kot državni akt, v kterem so shranjene naše pravice. Jezil se je namreč nad Čehi, ker oni še vedno zahtevajo svoje česko državno pravo, ter je ob enem stvar tako zasukal, kakor da bi Čehi na podlagi českega prava zahtevali za-se svoje pravice ravnopravnosti. Tu se je Chlumetzky zagrozil, češ, da Čehi nimajo prav nobene pravice svoje zahteve po ravnopravnosti opirati na ustavo, ktere ni (česko državno pravo je mislil). Vsaj mi (opozicija) ne poznamo nikake druge podlage, ki bi bila veljavna za napravo ravnopravnosti med narodi, kakor član XIX. temeljnih postav. Dobro, prav dobro, gospod Chlumetzky, če to pripoznate, čemu ste nam pa skovali famozni Scharschmidov predlog, kterega hočete na ravno tisti član XIX. opirati, na kterega se lahko in morajo po pravici opirati naše zahteve po narodni ravnopravnosti. To vendar ni mogoče, da bi ta član XIX. v ravno tisti sapi, ko dovoljuje ravnopravnost narodom, tudi dopuščal veljavo vpeljave nemščine nad druge jezike. Mar li je to logično ali značajno?

Dr. Weitlof, general nemškega „Schulvereina“ v Avstriji, je prišel ob ves kredit pri tistih avstrijskih Nemcih, ki so bolj prusaški, kakor pruski kralj sam. To nemilost si je nakopal s tem, da je na Dunaji razpustil akademično šulferajnsko občino. To je po širni Avstriji prusaško kri silno razburilo. Da Graška nemško-vseučiliščna mladež ne ostane pri tako vgodnih priložnostih za drugimi velenemci, to se pač samo ob sebi razumé. Sklicala je v soboto, t. j. danes teden, izreden občni zbor svoje akademične šulferajnske skupine, kjer so na ubozega generala kar strele letele iz silno strastnih govorov teh bodočih stebrov prusjanstva v Avstriji, če jih namreč naučeni minister ne bo začasno spodkopal. Da se poderejo. Ob enem so sklenili resolucijo, ktera se je soglasno sprejela in se bo Weitlofu izročila za nezaupnico, v sledeči sestavi: „Akademična skupina nemškega „Schulvereina“ v Gradcu smatra razrušitev Dunajske akademične šulferajnske občine za samovoljno postopanje, ki se ne dá na nikak način opravičiti. To postopanje je tembolj nezaslišano, ker se je s tem v verigi nemškega „Schulvereina“ raztrgal podporni ud, Dunajska akademična občina. Zaradi tega Graški vseučiliščniki centralnemu vodstvu nemškega „Schulvereina“, posebno pa njegovemu načelniku Weitlofu, izrekajo najostrejšo grajo in svojo največjo nevoljo zaradi takega postopanja.

V levičarskih krogih se nekterim nekaj sanja, kakor da bi **Taafejeva vlada** mislila kreniti iz sedanje poti in se levičarjem pridružiti. Zato, pravijo, je pa tudi avstrijsko-nemški klub glasoval za budget, češ, da si bomo na polovici pota nasproti prišli. Naj se le tolažijo in goljufajo svoje ljudi; nas ne bodo. Da bi se Taafe od slej nadalje na levičarje naslanjal, pač ni prav nič vrjetno, saj jih je vendar v teku sedmih let svojega vladanja do dobrega spoznati moral, da so vseskozi sestavljeni iz kvasu, ki bi Avstrijo razgnal. S takimi ljudmi se vendar Taafe ne bode bratil. Naj bodo le s tem zadovoljni, kar že imajo! Saj jih tako bolj ljubkuje, kakor zaslužijo. Saj že tako nemška narodnost gospodari v Avstriji, slovanska pa se povsod iz kota v kot potiska. Sicer je pa škoda za vsako besedo v tem smislu. Finančni minister Dunajevski je nedavno v državnem zboru na ves glas povedal, da se bo Avstrija z božjo pomočjo tudi še nadalje držala svojega dosedanjega programa, kajti od levičarjev se ne nadja nič dobrega, ko bi ji prav zlato gradove obetali, pač pa od Boga, ki je vrhovni vladar držav vsega sveta. Smešno je pa od opozicije, da ona vso današnjo bēdo v kmetijstvu in obrtniji grofu Taafeju pripisuje; kakor bi drugod po svetu ne bilo rev in težav, temveč edino le v Avstriji, in kakor da bi ravno oni ne bili vsega tega provzročili.

Vnanje države.

Na **Srbskem** bode stopil na državno krmilo mož, ki bo ondašnjo politiko polagoma zopet spravi

na ono polje, na katerem je bila pred srbsko-turško vojsko. Kakor nam je v četrtek telegram sporočil, poklical je kralj bivšega ministra Jovana Rističa, ter mu je naročil sestavo novega ministertva. S tem možem se bo politični položaj v Belem gradu takoj spremenil. Tudi za Avstrijo se zna kaj spremeniti; kajti Ristič ni mož, ki bi za avstrijsko prijateljstvo kaj dal, veliko več je on Avstriji nasproten. Ristič pričakuje za Srbijo blaga iz Rusije. Delati je pripravljen za blagor naroda neutrudljivo. Kake posledice bode pa ta spremen za naš v Bosni in sploh po južnih avstro-ogerskih pokrajinah imel, to se danes še ne dá določiti, kajti težje srbsko, ki se je do sedaj k Avstriji nagibalo, premaknilo se bode od tistega dne, ko bo Ristič zopet prvi državni akt podpisal kot srbski prvi minister, za toliko, da bo Srbija v političnem oziru mnogo bližje Rusiji, kakor pa Avstriji, če tudi ste med Avstrijo in Srbijo le Sava in Donava, med Srbijo in Rusijo pa kraljstva in kneževine. Rističeva politika bode vrlo podkrepila veliko-srbske ideje, za ktere je posebno od zasedanja Bosne in Hercegovine na Srbskem jako vgodna in plodovita zemlja. Sploh lahko rečemo, da se bo z Rističevim kabinetom na Balkanu politično obzorje popolnoma sprevrglo. In res iz Belega grada se javlja, da bode najbrž razpuščena sedanja skupščina, in nove volitve razpisane že prihodnji mesec.

Kako se bode na *Balkanu* sedaj zasukalo, sam Bog vé, kajti knez Aleksander je turški predlog, da bi spremenjeno pogodbo sprejel ter bi se če tudi le za pet let dal imenovati za gospodarja istočne Rumelije, po večeranjih telegramih odločno odbil in pravi, da če bi ga Evropa siliti mislila, se bode sklical na bolgarski narod. Kaj pa je to drugzega, nego nov boj, kakor hitro se zemlja nekoliko ogreje, da dopolnijo svoje oproščenje. Knez Aleksander misli izdati manifest Bolgarom, kjer jim bo izvestno natanko razložil vse spletke evropske diplomacije, ter jo bo ob enem najbrž da naslikal kot največo sovražnico Bolgarov, ki jim niti slavno priborjene slobode ne privošči. Da bo to na Bolgare vplivalo, kakor olje na ogenj, je pač popolnoma vrjetno in da se ne bodo prav nič pomišljevali iz novega za komaj odloženo orodje prijati, je tudi jako vrjetno. Spodbujala jih bo pri tem grška oboroženost, ktero si bodo skušali, če ne bo drugače, še celó na svojo korist obrniti. V tem slučaju se se njima zna pridružiti še Srbija, čeravno Bolgarom do sedaj sovražna, ki ima pa sedaj slovanoljubnega Rističa za prvega ministra.

Poljski listi pišejo o velikih *bojnih pripravah na Rusken*. Je pač verjetno, da hoče biti Rusija pripravljena na vse; tako brž ne bode dala prevage na Balkanu iz rok, zlasti pa se ne bode dala iz Bolgarske odriniti in ne bode mirno gledala, ako se bode Battenbergovec drugam naslanjal.

Splingard imenuje se *glavni rovar v Belgiji*, ki je ravno kar tolikanj hudega napravil z najnovejšo delavsko revolucijo; konečno je pa vendar-le sam staknil česar je iskal. Zaprl so ga. Splingard je eden najbolj nevarnih belgijskih rovarjev in je bilo jako močnega vojaškega spremstva treba, da so ga odgnali v zapor, sicer bi ga bil vojakom zbegani narod iz rok izpulil. Poleg njega se klati po Belgiji vse črno angleških in nemških anarhistov, ki jo bodo pa prej ko ne sedaj zopet lepo čez meje pobrisali, kar jih namreč še ni pod ključem. Splingard sam je pa odvetnik v Bruslju in je pri najnovejših prekucijah s svojimi pristaši na čelu stal tolpi 500 delavcev, ktera je po njegovem nasvetu dobre službe popustila in boljšo plačo zahtevala, ktero so ji gospodarji tudi privolili, toda le po 10 centinov, kar so pa delavci po Splingardovem nasvetu odbili, češ, da ni zadosti in so rajši svojo poštenost po nasvetu zanikrnega samopridnega odvetnika z nedolžno krvijo svojega bližnjega oskrnili, kakor da bi bili pri dobrem zaslužku pošteni ostali. Sila je tolikošnja, s ktero so belgijski rudečkarji na druge delavce vplivali, da si poslednji niti delati niso upali, tudi, ko bi hotli, ker so se ali nasilstva anarhistov in pa za lastno življenje bali.

Nova angleška ministra, namesto Chamberlain-a in Trevelyan-a, odstopivših zaradi irskega vprašanja, sta Mr. James Stansfeld, poslanec za Halifax, kteri je postal namesto Chamberlain-a predsednik krajnega upravnega urada, in lord Dalhousie, kteri je naslednik Trevelyan-u in tajnik za Škotsko. — Poslednji še nima sedeža v kabinetu. Stansfeld je skušen zdravnik, od l. 1863 je bil že v raznih državnih službah, in mesto, kamor je sedaj poklican, je že imel v Gladstonovem ministerstvu l. 1871—1874. Lord Dalhousie je primeroma še mlad škotski plemenitaš, dosihmal še ni bil prednik v kaki državni službi. Pred malo časom se je povrnil s potovanja iz Avstralije nazaj na Angleško.

Izvirni dopisi.

Iz Trnovskega na Notranskem, 1. aprila. Naša fara je bila tako nesrečna, da ji je smrt v teku dveh let dva župnika vzela. Po smrti drugzega, namreč g. Jan. Urbančeka, smo morali več kot celo leto čakati, da mu je prišel naslednik.

V ponedeljek, 23. marca, je pa prišel naš novi župnik-dekan, preč. gosp. Janez Vesel, na svoje mesto — v Trnovo. V Št. Petru so ga vsi trije gospodje nadžupani in nekteri drugi veljavni možaki spoštljivo pozdravili, ter do Trnovskega spremili. Na kolodvoru so ga sprejeli duhovniki, g. okrajni sodnik z nekterimi uradniki, in množica ljudstva, vesela, da je dobila zopet težko pričakovanega pastirja. Pred Trnovcem so pričakovali novega g. dekana gospodje učitelji z dolgo vrsto šolarjev in šolaric. Za cerkvenimi zastavami med zvonjenjem in streljanjem se je pomikala dolga vrsta faranov z g. dekanom do farne cerkve. Na treh zalih slavalokih so napisali pozdravljali našega novega župnika-dekana. V zalo okinčani in razsvitljeni farni cerkvi je on prvokrat blagoslovil z Najsvetejšim svoje farane.

V praznik Matere Božje Oznanenja je bil gosp. dekan slovesno umeščen. Naj na kratko omenim, da je bila lepa in ginljiva slovesnost. Duhovnov je bilo navzočih 12; ljudstva sila veliko, ne le iz domače fare, temuč tudi iz Prema in s Pivke. Slovesnosti primeren govor imel je g. dr. Jurij Strbenec, župnik Hrenoviški. Ljudstvo se je zadovoljno in veselo razšlo; vsim je bila le jedna goreča želja v srcu, da Bog dolgo zdravega in čvrstega ohrani našega novega g. župnika, da bo zamogel mnoga leta delovati v dušni in telesni blagor velike Trnovske fare, ter da Gospod milostno odvrne take nesreče, s kakoršnimi jo je v preteklih letih obiskoval. B.

Iz Novega mesta, 31. marca. Danes omenim neke cerkvene slovesnosti, ki se je vršila 25. dan t. m., na praznik Oznanenja Marije Device, v tukajšnji frančiškanski cerkvi, če tudi nekteri mislijo, da takove baže dopisi ne pristojajo političnemu listu. Po našem mnenju bralcem gotovo ne delajo kvare. Saj vsak lahko opusti berilo, ki mu ne vgaja; ker ima v dnevniku tako še dovolj tvarine za čitanje. Bil je ta dan slovesno blagoslovljen nov altar, ali bolje, tabernakelj in nove podobe. Tudi to bi še ne bilo toliko važno, ker se jednake slovesnosti čestokrat pripetijo po raznih farah in cerkvah. Omeniti gré te slovesnosti zaradi krasnega dela, kakoršnega pač dosihdôb ni veliko na Kranjskem.

Obe cerkvi tukajšnji, kapiteljska in frančiškanska, ste jako stari, skoraj gotovo starejši nego mesto samo, obe imate jake lepo zidane presbiterije v gotiškem slogu. V teku časa se je bilo pri obeh v slogu mnogo mnogo pokvarilo. V novejšem času so jeli zopet popravljati, kar je zakrivil slabi okus 18. stoletja.

Ko so lansko leto porušili 168 let stari altar, odstranili razni belež od sten in reber ter zid od oken, pokazala se je še le prava lepota starinske stavbe.

Okna na slikano steklo je oskrbela tvrdka Neuhäuser v Inomostu. V srednjem oknu ti lesketá v oči podoba cerkvenega patrona, sv. Leonarda, v stranskih pa podobe sv. Frančiška in sv. Antona na desni, na levi pa sv. Elizabete in sv. Klare. Slikarija je kaj na tanko in v živih barvah izvršena. Toraj smemo to trdiko priporočati onim, ki bi potrebovali jednakega dela.

Slikarije na oboku in stenah je izvršil domači umetnik g. Ogrin z Vrhnike. Že podobe v medaljonih in ornamentika, ki je deloma posneta po oni v votivni cerkvi na Dunaji, nam je pokazala dobro izurjenega akademičnega slikarja. Pričakovati smemo, da bo jednako mojstersko dovršil slikarije tudi ob stranskih stenah, kterih jeseni ni zamogel končati.

Še bolj so nas pa iznenadile slike sv. Jožefa, sv. Alojzija, sv. Bonaventure in sv. Ljudevita, ki dajo, slikane na zlati podlagi, altarju pravo živost. Vse te slike nam kažejo, da umé umetnik vdihniti podobi pravega duha; na obrazih je izražena ona krepost, kojo so imeli v življenji in neka nebeška blaženost. Pokazal je tu mojster, da se je posvetil tej lepi umetnosti v pravem cerkvenem duhu. Njegove slike ti ne kažejo nič posvetnega — mesenega, kakor se vidijo tu in tam. — O resnici tega se bode lahko vsak prepričal, kdor jih bode le videl; in to, menim, je najboljšo priporočilo za umetnika.

Altar, ki meri na visokost 5'45 m, izdelal je tudi domači umetnik Srečko Toman iz Ljubljane. Že 4. septembra lanskega leta, ko je mil. knezoškof dr. J. Misija posvetil menzo, čudil se je vsak lepemu marmelju in do pičice natančnemu delu. Zavleklo se je bilo namreč delo toliko, da gorenji del altarja do onega časa še ni bil izdelan. Ko pa je bil pretečeni teden odprt ves altar, moral je oča-

rati oko vsakega gledalca. Tako lepo vzdiguje se jeden del iz drugzega, da meniš pred seboj videti lepo razraščeno cvetlico. Oba mojstra sta si postavila s svojim delom stalen spomenik in najboljše priporočilo za jednaka dela.

Omenjeni dan je bilo farno opravilo ob 10. uri v frančiškanski cerkvi. Gimnazijski katehet, vis. čast. g. dr. J. Marinko, je imel slovesnosti primerno pridigo. Potem je vis. čast. g. prošt P. Urh blagoslovil novi altar in imel pontifikalno mašo, med ktero so tukajšnji pevci-dijaki pod vodstvom njih pevovodje in samostanskega predstojnika P. Hugolina Sattnerja kaj izvrstno peli. Vsak je moral pritrditi, da umé preskrbeti cerkvi lep kinč po pravilih sv. cerkve, kakor tudi petje v tem duhu.

Iz Pazna, 1. aprila. Tudi pri nas se je začela prav prijazna spomlad. Prve cvetlice ljubko se ti smeji nasproti, hoté ti reči, prijatelj, zdravo! zopet se vidimo! Drenj in drugo grmovje jelo je zeleneti in cveteti. Krasno vreme, ko ribje oko čisto obnebe, rahlo pihlanje vetriča proti mraku, z besedo, vsa rajska narava s svežim zrakom tako silno vpliva na človeka, da nehoté hiti na prosto, da se z vso slastjo navžije te nepopisljive krasote. Koj prve dneve vse dere iz mesta, koliko bolj bode človeka mikalo na plan, ko se hrib in ravan odene z zeleno odejo, nakrašeno z nebrojnimi cvetkami vsakovrstnih barv. Sicer tukaj nimamo nikakoršnega sprehajališča ali parka, kakor ga imate v Ljubljani ali pa v Pulji, kjer je zdaj vse južno sadno drevje v cvetji, radujemo se vendar po svoje pevajoči: „Zima vzela je slovó“.

Domače novice.

Gospodje volilci!

Naši kandidatje za dopolnilne volitve v mestni zbor Ljubljanski so:

V III. razredu,

ki voli v ponedeljek 5. dan aprila:

Ivan Hribar, glavni zastopnik banke „Slavije“ v Ljubljani;
Anton Klein, solastnik tiskarne in predsednik obrtnega društva v Ljubljani;
dr. Valentin Zarnik, odvetnik v Ljubljani.

V II. razredu,

ki voli v torek 6. dan aprila:

Josip Benedikt, trgovec in hišni posestnik v Ljubljani;
dr. Henrik Dolenec, sodnijski pristav v Ljubljani;
Franc Povše, hišni posestnik v Ljubljani;
dr. Josip Vošnjak, deželni odbornik v Ljubljani;
Toma Zupan, c. kr. profesor in vodja Alojzijevejšča v Ljubljani.

V I. razredu,

ki voli v 8. dan aprila:

dr. Alfonz Mosché, odvetnik v Ljubljani;
Ivan Murnik, cesarski svétnik in deželni odbornik v Ljubljani;
Miha Pakič, trgovec in hišni posestnik v Ljubljani;
Franc Ravnikar, deželni knjigovodja v Ljubljani.

Národní volilni odbor.

(Gostje iz Kamnika) v družbi ondašnjih gg. diletantov obiskali bodo, kakor ravnokar čujemo, jutri zvečer slovensko gledališčno predstavo: „Ukrotena trmoglavost“. Kličemo jim: dobro došli! Po predstavi bo času primerna tiha domača zabava v družbi gostov v čitalniški restavraciji.

(† Ivan Sajovic), umirovljeni c. kr. poštni uradnik, sedaj na Studencu pod Ljubljano, umrl je včeraj v 37. letu svojega življenja po dolgi in mučni bolezni.

(Najnovejšje iz poštnega prometa.) V Lizaboni je bil svetovni poštni kongres, kjer se je zopet marsikaj novega vpeljalo pričevši s 1. aprilom. Dopisnice s plačanim odgovorom vpeljale so se po celem svetu po tistih državah, ki so v svetovni poštni zvezi. Pri pošiljavi uzorcev se sme napisati tudi teža, širjava in kolikost. Od rekomandacije se izključijo vsa pisma, kterih naslov obstoji le v začetnih črkah. Vrednostnih papirjev največa svota, ki se še k pošiljavi dopušča, je 10.000 frankov. Kdor bi na denarnih pismih večjo

svoto objavljaj, kakor je taista v resnici v pismu zapечатena, zgubi pravico do povračila, če bi se pismo zgubilo ali bi v pokvarjenem stanu došlo na svoje mesto. Denarna pisma, ki imajo s svinčnikom pisane naslove, se ne sprejemajo v promet. Pri nakaznicah se je vpeljala jako pomenljiva novost obstoječa v tem, da se bo odpošiljatelj ob svojem času naznanilo, kedaj je adresat denar prejel. Poslal se mu bode namreč „avis de payement“ (opozor o izvršenem izplačilu), kar bode odpošiljatelja vselej 10 kr. veljalo, ktere bo moral že naprej plačati v podobi marke, ki se bo iz tega namena na nakaznico pritisnila. Ta vpeljava bode pa veljavna le v mednarodnem prometu.

(Na c. kr. mornarski akademiji v Reki) izpraznjenih bo v bodočem šolskem letu blizo 50 gojenjskih mest, ki so razdeljena v proste, polproste in mesta za plačilo. Sprejemali se bodo sinovi avstrijskih državljanov, ki so 14. leto dopolnili, 16. pa ne še prestopili, so lepega vedenja ter so z dobrim vspehom dovršili štiri razrede srednjih šol; v II. leto se bodo sprejemali mladenči, ki še niso 17. leta prekoračili in so z dobrim vspehom dovršili 6 razredov srednjih šol; v III. leto pa oni, ki so vse razrede srednjih šol z dobrim vspehom dovršili, pa niso še več nego 19 let stari. Vsak gojenec moral se bo podvreči vsprejemni poskušnji, ki se bo 10. septembra pričela; spraševali se bodo kandidatje iz nemščine, matematike, geografije, zgodovine ter prirodoznanja, v obsegu, kolikor se ga je vsak učil na srednjih šolah. Gojenška mesta so proti plači po 800 gl., ona za polovico pa po 400 gl. in se dotična svota v dveh obrokih zanaprej plača. Na prosta mesta se sprejemajo sinovi c. kr. častnikov, vojaških in državnih uradnikov. Študije trajajo 4 leta, ter se končno gojenci, ki akademijo z dobrim vspehom dovrše, imenujejo za pomorske kadete II. vrste. — Prošnje do 10. avgusta c. kr. vojnemu ministerstvu (pomorski odsek).

Telegrami.

Dunaj, 3. aprila. Kakor „Bud. Cor.“ sporoča, so se včeraj razprave o pogodbi dognale. V petrolejskem vprašanji sprejel se je poslednji madjarski posredovalni predlog. Melasa t. j. sladkorjeva gošča se bo uvaževala v bodočnosti brez carine.

Dunaj, 3. aprila. Položaj suplentov se bo kmalo zboljšal; dale se jim bodo kvinkvenije, mnogo se jih bo pa tudi stalno nastavilo že v bodočih mescih.

Carigrad, 3. aprila. Gadban efendi odpeljal se je še ponoči s posebnim vlakom v Sofijo. Konferenca se prične menda 5. aprila.

London, 3. aprila. Rusko brodovje zapustilo je včeraj Syro in se je povrnilo v Sudski zaliv.

Listnica vredništva.

G. dopisniku v Paznu: Le večkrat kaj, vedno dobrodošlo! Pozdrav!

Umrli so:

31. marca. Gašper Bezelač, mizar, 69 let, Kravja dolina št. 11, jetika. — Liza Žnidaršič, delavka, 20 let, Hradeckega vas št. 9, vročinska bolezen.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	747.23	+ 5.2	sl. svz.	jasno	
2. u. pop.	745.25	+ 16.6	sl. szp.	jasno	0.00
9. u. zveč.	744.86	+ 11.2	sl. jzp.	jasno	

Stanovitno jasno. Srednja temperatura gorkote 11.0° C., za 3.2° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafovo poročilo.)

3. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 05	kr
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	85 „ 15	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	113 „ 80	„
Papirna renta, davka prosta	101 „ 70	„
Akcijske avstr.-ogerske banke	878 „ —	„
Kreditne akcije	202 „ 80	„
London	125 „ 90	„
Srebro	— „ —	„
Francoški napoleond.	10 „ —	„
Ces. cekini	5 „ 94	„
Nemške marke	61 „ 70	„

Kavarno „EVROPA“

pri Tavčarji

otvoril je dné 1. aprila podpisani, kar si usoja p. t. občinstvu s pristavkom naznaniti, da bode skrbel za najfinjšo pljačo in najboljšo postrežbo.

Z odličnim spoštovanjem priporoča se

Janez Gruden,
kavarnar.

(2)

JOSIP LEVEC,

trgovec pri mesarskem mostu v Ljubljani,
kupi

borove popke, češminovo ljubje od korenin, debla in vej, vsake vrste rastlinstva in sploh poljske pridelke,

kakor že poprej več let in plačuje vse to po najvišjih cenah.

Prodaja pa tudi

izvrsten semenski krompir in fižol
jako poceni.

(3)

SEMENA.

Velikansko peso, nemško in domačo deteljo, vsake vrste travo, Kašeljski kaps, Ribniški krompir in fižol itd.

priporoča po najnižji ceni

IVAN PERDAN

(2)

v Ljubljani.

Terček & Nekrep,

trgovina z železnino

v Ljubljani, mestni trg št. 10,

priporočata stalno, dobro izbrano zalogo najboljšega kmetijskega in poljedelskega orodja in strojev, posebno kromorezuic Henrika Lanža v Mannheimu, izvrstna orala (pluge), kakor tudi druge najbolj izkušene izdelke; nadalje: Žitne snažilnice, vozove, sani, pluge, sesalnice, cevi za vodnjake in vodnjake same, štedilna ognjišča, pečli, ognja in tatov varne kase itd.; — potem izvrstni kamniški cement in poljski mavce (gips); dalje železnične šine in kovanja za stavbe, — vse to po najnižjih cenah v zalogi in po unanjem naročila, ki se vsako naglo in natančno izvršuje. (50)

Med v satovji

à kg 80 kr.

Garantiran pitanec

v škatljah po 5 kg, kg po 60 kr., škatlja 30 kr., se pošilja po pošti proti predplačilu ali povzetji.

V škafih na debelo ceneje.

OROSLAV DOLENEC,

svečar,

(12)

v Ljubljani, Gledališke ulice.

Umetne

(19)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovešem amerikanskem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradeckega mostu, I. nadstropje.

Čudež industrije!

Samo gld. 3.75

velja pri meni od danes naprej izvrstna, regulovana samosveteča

ura na nihalo, ki bije

cele in pol ure, ter ima dve bronasti uteži, z nihalom v prekrasnem, fino poliranem imit. okvirji iz orehovega lesa, je izlebljena, ima prekrasno kazališče ktero je prevlečeno z neko snovjo, ki po noči tako svetlo sveti kakor luna, tako da se vidi, koliko je ura, ne da bi bilo treba prižgati luč. Za svetlobo

pismeno jamčim

kakor tudi garantujem za dober tek. Jaz sem jedini izumitelj teh ur in je le zato tako po ceni prodajem, ker jih imam mnogo v zalogi in denarja potrebujem. Naroče se lahko proti gotovemu plačilu ali poštnem povzetju. —

Razpošilja

(3)

Fabrik leuchtender Pendeluhren

Wien III. Hintere Zollamtsstrasse Nr. 9.

J. H. Rabinovics.

Svarilo! Od družih strani ponujajo se ure z nihalom z budilom po gold. 2.10 in take ure z nihalom v tako imenovani remontoir-obliki po 2.85, pa to je le navadna sleparija, kajti nikakor se ne dajo primerjati tej uri in p. n. občinstvo se lastnem interesu svari pred nakupovanjem taeih ur.

Več ko 87 let obstoječa

(6)

c. kr.

priv.

tvornica za plahte in koce

poprej

Lichtenauerjeve vdove in sinov,

razpošilja po svoji Dunajski zalogi

konjskih odej,

190 ctm. dolgih, 130 ctm. širokih, nepokončljive kakovosti, temne barve, z živejšimi kraji po gld. 1.60 z zavijanjem vred.

Dalje prodajamo, dokler je še kaj zaloge

belo barvane konjske odeje,

2 metra dolge in 1 1/2 metra široke z štirogubnimi plavo-rudečimi ali temno-rudečimi kraji, nepokončljive baže po gld. 2.50 z zavijkom vred.

Kdor jih vzame 10, dobi jeden komad po vrhu ali se mu pa cena za 10% zniža.

Samo radi velikanskega izdelovanja in prodaje smo v stanu konjske odeje tako nenavadne velikosti in tako izborne kakovosti tako nenavadno cenó prodajati.

Razpošiljajo se s povzetjem.

Blago, ki ni po godu se brez ugovora nazaj sprejema. — Naj se dobro pazi na naslov:

Pferde-Decken-Fabriks-Haupt-Niederlage

WIEN, Rothenurmstrasse Nr. 14.

Častitim svojim kupovalcem in vsem drugim, ki kaj v mojo stroko spadajočih reči potrebujejo, naznanjam, da sem danes svojo

filjalo v Slonovih ulicah

v lastni hiši šte. 10—12

otvoril, ter jih k obilnim naročbam na

oljnate in suhe barve, firneže, lake itd.

prijazno vabim.

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, firnežev in lakov.

V Ljubljani, 3. aprila 1886.